

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Financiën, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Tielen

Adjunct-griffier van de commissie,
Kruithof

Nr	Vraag
1	In de begroting zijn niet de verwachte rentelasten opgenomen als gevolg van de hogere staatsschuld door het verstrekken van de lening. Met welk bedrag lopen de jaarlijkse rentelasten bij benadering op indien de volledige leningfaciliteit in 2025 door TenneT is benut?
2	Waarom ontleent u het comfort dat de lening niet door CBS/Eurostat zal worden aangemerkt als EMU-relevant?
3	Kunt u aangeven welk (maximaal) negatief effect op het EMU-saldo ontstaat indien de lening onverhoopt toch wordt aangemerkt als EMU-relevant?
4	Welke creditrating streeft de staat als aandeelhouder na voor TenneT op basis van het beleid voor staatsdeelnemingen?
5	Deelt u de mening dat de staat als aandeelhouder een verantwoordelijkheid heeft om een goede verhouding tussen eigen en vreemd vermogen te bewaren?
6	Kunt u nader toelichten waarom een eventuele kapitaalstorting van meerdere miljarden ter versterking van het eigen vermogen «bijna volledig wordt veroorzaakt door de Duitse activiteiten van TenneT»? De verhouding tussen eigen en vreemd vermogen wordt toch bepaald op het niveau van de holding?
7	Welk deel van de 25 miljard euro aan investeringen in 2024 en in 2025 wordt gedaan in Nederland, en welk deel in Duitsland? Kunt u nader toelichten om welke concrete investeringen het gaat?
8	Welke afspraken zijn er concreet gemaakt over het terugbetalen van de lening bij de verkoop van TenneT Duitsland?
9	Kunt u precies aangeven op welke wijze en met welke bedragen in de begroting reeds is geanticipeerd op de verkoop van TenneT Duitsland?
10	Wat is de terugvaloptie indien de verkoop aan Duitsland niet doorgaat?
11	Blijft het de doelstelling om TenneT Duitsland zo spoedig mogelijk af te stoten of is het een optie dat de Duitse staat medeaandeelhouder wordt van een geïntegreerd netwerkbedrijf (Holding), dan wel risicodragend gaat participeren in TenneT Duitsland?
12	Kunt u de doeltreffendheid en doelmatigheid van de investeringen die door de leningen mogelijk worden gemaakt op grond van artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet (CW) nader onderbouwen?
13	Welke maatschappelijke (publieke en private) baten worden er verwacht op basis van de investering van 25 miljard euro?
14	Tot welke verhoging van de tarieven voor huishoudens en bedrijven leiden de voorgenomen investeringen van 25 miljard euro?
15	Kunt u aangeven in welke mate de voorgenomen investeringen door TenneT betrekking hebben op de aansluiting van windparken op zee?
16	In hoeverre subsidiëren Nederlandse huishoudens en bedrijven straks de winsten van de exploitanten van deze windparken?
17	Welke mogelijkheden zijn er om de lasten van deze investeringen door te berekenen aan de partijen die profiteren van de opgewekte windenergie?
18	Welke alternatieven zijn er onderzocht om de netcongestieproblematiek aan te pakken?
19	Wat is de verhouding in verband met netcongestie tussen nieuwe woonwijken en wind-/zonneparken? Kunt u kwantitatieve ordening aangeven van de oorzaken van netcongestie?

- 20 In welke mate levert de lening een oplossing voor netcongestie? Kunt u dit uitsplitsen naar categorieën zoals invoering weerafhankelijke energievoorzieningen, aanleg nieuwe wijken c.q. bedrijven en onderscheid maken tussen Nederland en Duitsland? Wat is de verhouding tussen de congestieproblematiek in relatie tot de energietransitie?
- 21 Wat is het gevolg als TenneT haar credit rating verliest en wat is de impact van de lening voor het behoud van de credit rating?
- 22 Hoe verhoudt deze lening zich tot de conclusies uit de rapport van de 17^e Studiegroep Begrotingsruimte? Kunt u dit uitgebreid concretiseren?
- 23 Wat is de invloed van het feit dat er voor een leningsfaciliteit in plaats van een kapitaalstorting is gekozen op de kredietwaardigheid van TenneT?
- 24 Op welke manier is een duale oplossing (eigen vermogen voor Nederlandse deel, leningsfaciliteit voor Duitse deel) intern onderzocht?
- 25 Waarom is er niet voor gekozen om nu enkel een leenfaciliteit ter beschikking te stellen voor het Duitse deel en op een later moment, als ook het Nederlandse deel weer een kapitaalbehoefte heeft, een storting van eigen vermogen te doen?
- 26 Waarom is niet gekozen voor een achtergestelde lening?
- 27 Hoe wordt voorkomen dat TenneT rentetarieven doorbelast aan de consument?
- 28 In welke mate is de rente van de lening vastgezet? Wat gebeurt er als de rente op schuld voor de overheid stijgt?
- 29 Is er een interne analyse gemaakt over of een kapitaalstorting voor het Nederlandse deel de verkoopprijs ten goede zou komen (ja/nee)?
- 30 Zijn er (vertrouwelijke) schattingen die een beeld geven van de mate waarin we een storting van eigen vermogen bij verschillende verkoopprijzen zouden terugkrijgen (ja/nee)?
- 31 Zijn er inschattingen van de financiële positie van TenneT na verkoop van het Duitse deel onder verschillende verkoopprijzen plus het afbetalen van de lening (ja/nee)? Wat kan daar in de openbaarheid over gezegd worden?
- 32 Hoeveel is TenneT naar verwachting van plan uit de leenfaciliteit te trekken en per wanneer?
- 33 Waarop is de aanname gebaseerd dat de leenfaciliteit niet EMU-saldo relevant is, omdat u aangeeft dat dit nog gecheckt moet worden?
- 34 Is het te verwachten dat de geprojecteerde investeringsbehoefte van TenneT de aankomende jaren net zo hard stijgt als afgelopen jaren? Waarom wel of niet?
- 35 Wordt er rente betaald over de lening tussen 2025 en 2030?
- 36 Hoe wordt de rentelast tussen 2030 en 2040 bepaald (lineair, annuïtair, et cetera)?
- 37 Hoe wordt geverifieerd welk deel van de lening voor TenneT Duitsland gebruikt wordt?
- 38 Heeft de verkoop van TenneT Duitsland naar verwachting invloed op de kredietwaardigheid van TenneT Nederland?
- 39 Als de Duitse netcongestie niet wordt aangepakt, in hoeverre schaadt dat het Nederlandse vestigingsklimaat en de energietransitie?

- 40 In welke mate wordt de lening aangewend om de Duitse tak c.q. problematiek aan te pakken? Kunt u dit uitdrukken in percentages en absolute getallen?
Zijn hierover voorwaarden opgenomen in de financiering c.q. leenovereenkomst? Welke waarborgen zijn er in deze overeenkomst opgenomen qua besteding van gelden voor niet-Nederlandse belangen dan wel activiteiten?
- 41 Op pagina 2 geeft u aan dat een lening op de markt alleen mogelijk is tegen ongunstige voorwaarden. Kunt u limitatief opsommen in welke mate deze lening afwijkt van financiering op de markt? Waarom kwalificeert u deze lening desondanks als marktconform?
- 42 Welke onafhankelijke adviseur is tot de conclusie gekomen dat er sprake is van een marktconforme lening?
- 43 Wat als CBS en Eurostat achteraf concluderen dat er geen sprake is van een echte lening? Kunt u de financiële gevolgen daarvan in kaart brengen?
- 44 Op welke wijze is de lening (de verplichting en kasuitgaven zelf, rentelasten van de staat en rente-ontvangsten van TenneT) relevant voor het EMU-saldo en de EMU-schuld?
- 45 Welke regels gelden voor het meetellen van een financiële transactie (zoals een lening of het aanvullen van het eigen vermogen van een staatsdeelneming) voor het EMU-saldo (behoudens rentelasten en dergelijke) en hoe wordt die transactie dan verwerkt in de EMU-schuld?
- 46 Zijn er voorbeelden van financiële transacties die – in tegenstelling tot deze leningfaciliteit en de agiostorting bij TenneT uit 2016 – direct relevant waren voor het EMU-saldo?
- 47 Kunt u de leningsvoorwaarden in detail delen, inclusief aflossings-schema en rentepercentages?
- 48 Wat is de onderbouwing van het bedrag van 25 miljard euro dat nodig is? Welk deel van deze lening wordt aangewend voor het Nederlandse deel, het Duitse deel en daarbinnen onshore en offshore investeringen in het elektriciteitsnet?
- 49 Hoe is de noodzaak om de komende jaren het Nederlandse stroomnet te verzwaren opgenomen in de investeringsagenda van TenneT? Vanaf welke jaren wordt hiervoor in de investeringsagenda additionele financieringsbehoefte voorzien?
- 50 Met hoeveel neemt de overheidsschuld toe (absoluut en relatief)? wat is de impact daarvan op het EMU-schuld?